

Kilka słów o hodowli *Triphaena (Agrotis) pronuba* L.Etwas über die Zucht von *Triphaena pronuba* L.

Napisał

JAN ROMANISZYN.

Dnia 30 sierpnia 1935 r. znalazłem w Kulikowie na trawie żłataną ♀ składającą jaja. Razem ze złożonymi jajkami zabrałem tę samicę do pudełka. W domu złożyła ona jeszcze dalsze jajeczka. Po upływie tygodnia wylęły się pierwsze gąsieniczki, które żerowały na liściach *Taraxacum officinale*. W ostatnich dniach swego życia z braku Mniszka lekarskiego, otrzymały gąsieniczki liście sałaty głowiastej, które chętnie zjadały. — W dziełach takich jak Spuler, Seitz i inne czytamy, że gąsienice zimują dorosłe i dopiero na wiosnę następnego roku zapoczwarczają się. I tak jest w istocie, gdyż znajdowałem niekiedy na wiosnę gąsienice, które po zapoczwarczeniu się wydały motyle w maju.

Moje gąsienice otrzymane z jaj z powyżej wspomnianej samicy, zaczęły około 15 października niepokoić się i wlaźić, to znów wylazić z ziemi. Działo się to przez kilka dni, aż ostatecznie wszystkie gąsienice znikły w ziemi. Po kilku dniach niektóre gąsienice wydobyły się mocno skurezone na powierzchnię ziemi i tak już pozostały aż do zapoczwarczenia się; inne pozostały w ziemi. Przypuszczałem, iż skoro udało mi się doprowadzić gąsienice do zapoczwarczenia się, to motyle z tychże zapewne zaczną się wylęgać w pierwszych miesiącach następnego roku. Stało się jednak inaczej. Oto od 3-go grudnia tego samego roku zaczęły wylęgać się motyle i to tak pośpiesznie, że 28 grudnia już około 100 sztuk motyli było rozpiętych na deskach. Z końcem roku nie pozostała ani jedna poczwarka pełna. Jak z powyższego opisu widać, można w domowej hodowli z jaj otrzymać jeszcze w tym samym roku motyle.

Wyniki hodowli były następujące: Obok okazów typowych otrzymałem mniej więcej w równych ilościach niżej wymienione odmiany: ab. *innuba* Tr. i to od ciemnobrunatnych przez ciemnowisniowe do prawie czarnych okazów; ab. *pallida* Kaiser w różnych odcieniach; ab. *nuba* Kaiser i ab. *connuba* Hbn.

Przy tej sposobności chciałbym wypowiedzieć swoje uwagi na temat nazywania nowych form motyli. W sprawie powyższego zagadnienia wypowiedział się szereg osób w fachowych czasopismach, nie wyłączając i naszego Polskiego Pisma Entomologicznego. Celem lepszego naświetlenia poruszanego tematu pragnę dorzucić również słów kilka. Wymienione odmiany *Triphaena pronuba* L., z wyjątkiem ab. *innuba* Tr., a to: ab. *nuba* Kaiser, ab. *connuba* Hbn. i ab. *pallida* Kaiser, są to odmiany barwne, mało znaczące, które jednak zostały uznane i w podręcznikach wymienione. Uważam przeto, że formy takie, które nietylko barwą, ale czy to pod względem ilości oczek, plam, pewnej nieregularności w przebiegu przepasek, nakreśleń, czy też innych jakichś cech odbiegają tak znacznie od formy zasadniczej t. zw. „typu“, że z tego powodu dotychczas zasługiwały na osobne nazwanie, to i nadal zasługują na wyróżnienie. W konsekwencji tego, jeżeli pierwotnie nikt nie kwestionował nazywania takich osobników, to nie widzę powodu, dla któregooby i w przyszłości nie było można tego czynić. Przeciwnie sędzę, że raczej jest obowiązkiem każdego entomologa, który jakąś charakterystyczną nieregularność w nakreśleniach danego osobnika zauważy, nietylko opisać, ale i stosowną, charakteryzującą daną formę nazwą ochrzcić. Ilość istniejących odmian pewnego gatunku nie może być tamą do tworzenia się dalszych zmian. Chaosowi, który się z tego powodu wytwarza, nie możemy się żadną miarą przeciwstawić. To daremne. Natomiast powinniśmy wszelkie próby „tworzenia“ nowych odmian o mało znaczących cechach wszelkimi siłami zwalczać. Zarówno jak niema dwu osobników sobie równych, tylko zachodzą między nimi drobne odchylenia, tak też z drugiej strony trzeba i to uwzględnić, że jeżeli jakiś gatunek np. stale występuje o dwu oczkach na jednym skrzydle, a w pewnym okresie czasu zjawi się osobnik z tego gatunku pozbawiony tych oczek zupełnie (f. *caeca*) lub otrzyma ich więcej czy też mniej od zasadniczych dwu, wówczas „ochrzczenie“ owego osobnika nazwą wypuklającą tę cechę jest rzeczą konieczną a nie zbyteczną.

R é s u m é.

Aus einem am 30 August 1935 gefundenen ♀ von *Triphaena (Agrotis) pronuba* L., erhielt der Verfasser in einigen

Tagen Räupchen, die mit Milchkraut gefüttert wurden und Ende Oktober in die Erde zur Verpuppung eingedrungen sind. Ab 3 Dezember desselben Jahres fingen an die Schmetterlinge zu schlüpfen, so dass gegen Ende des Jahres schon alle Schmetterlinge auf den Spannbrettern waren. Es erwies sich daraus, dass man aus einer Zimmerzucht ex ovo in demselben Jahre Schmetterlinge ohne das Überwintern der Raupen erhalten kann. Als Ergebnisse dieser Eizucht erhielt der Verfasser neben typischen Formen folgende Aberrationen: ab. *innuba* Tr., ab. *nuba* Kaiser, ab. *connuba* Hbn. und ab. *pallida* Kaiser.
